

UCHWAŁA NR XXI/196/2021

RADY GMINY LUBANIE

z dnia 28 września 2021 r.

w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia aktualizacji Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lubanie na lata 2015 – 2023

Na podstawie art. 18 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się i zatwierdza aktualizację Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lubanie na lata 2015 – 2023 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr XVII/164/2021 Rady Gminy Lubanie z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia aktualizacji Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lubanie na lata 2015 – 2023.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Lubanie.

Przewodnicząca Rady Gminy

Barbara Rolirad
Barbara Rolirad

Uzasadnienie

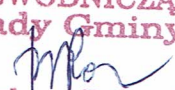
Plan Rozwoju Lokalnego jest kluczowym narzędziem wspierającym zarządzanie długofalowymi procesami inwestycyjnymi na poziomie samorządu. Plan ten realizuje strategię społeczno-gospodarczą gminy, wskazując ponadto cele i kierunki zaangażowania środków z funduszy strukturalnych, krajowych i własnych gminy.

Członkostwo Polski w Unii Europejskiej stwarza warunki do ubiegania się samorządów gminnych o uzyskanie wsparcia finansowego z funduszy strukturalnych na realizację przypisanych im zadań. Jedną z możliwości uzyskania środków jest realizacja zadań wpisujących się w cele Regionalnego Programu Operacyjnego dla województwa kujawsko - pomorskiego na lata 2014-2020 oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Plan Rozwoju Lokalnego został sporządzony w oparciu o wszystkie wcześniej uchwalone dokumenty strategiczne. Nawiązuje do dotychczasowego Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lubanie na lata 2015 – 2023 i stanowi jego kontynuację.

Dokument ma charakter otwarty, który odzwierciedla potrzeby oraz priorytetowe działania związane z rozwojem społecznym, gospodarczym i przestrzennym Gminy Lubanie oraz funkcjonującej w niej społeczności lokalnej. Z tego też względu dokument ten musi być poddawany systematycznej, okresowej analizie i ocenie, a także w razie konieczności aktualizowany w zakresie zmieniających się uwarunkowań. Analiza, ocena i aktualizacja programu odbywać się będzie zgodnie z zasadami współpartycypacji społeczności lokalnej i w oparciu o współpracę z wszystkimi zainteresowanymi stronami. Proponowana aktualizacja wprowadza do planu zadanie pn. Budowa świetlicy wiejskiej w Mikanowie.

Przedłożony do uchwalenia Plan Rozwoju Lokalnego zawiera zadania, które wynikają z aktualnych potrzeb mieszkańców.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy

Barbara Rolirad

Załącznik do
Uchwały Nr XXI/196/2021
Rady Gminy Lubanie
z dnia 28 września 2021 r.

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY LUBANIE na lata 2015 – 2023

Aktualizacja 2021

Gmina Lubanie

Urząd Gminy
87-732 Lubanie
Tel/Fax: (0-54) 251 33 12
www.lubanie.com
e-mail: lubanie@lubanie.com

Lubanie, wrzesień 2021

Spis treści:

I. Obszar i czas realizacji planu rozwoju lokalnego.....	3
II. Aktualna sytuacja społeczno – gospodarcza na obszarze objętym wdrażaniem planu	3
1. Położenie, powierzchnia, ludność	3
2. Środowisko przyrodnicze	7
3. Turystyka	12
4. Zagospodarowanie przestrzenne	12
5. Gospodarka	25
6. Sfera społeczna	27
III. Zadania polegające na poprawie sytuacji na terenie gminy Lubanie	30
1. Zmiany w strukturze gospodarczej obszaru gminy	30
2. Zmiany w sposobie użytkowania terenu	30
3. Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury	31
4. Poprawa stanu środowiska naturalnego	31
5. Poprawa stanu środowiska kulturowego	32
6. Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców	32
IV. Planowane projekty (zadania) inwestycyjne na lata 2015 – 2023	34
V. Plan finansowy na lata 2015 – 2023	37
VI. Uzasadnienie planowanych inwestycji	40

I. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Niniejszy dokument zwany dalej Planem Rozwoju Lokalnego przedstawia aktualną sytuację Gminy Lubanie oraz główne problemy, z jakimi spotykają się mieszkańcy. Omawia główne zadania stojące przed samorządem w związku z przedstawionymi problemami. Ustala ich ważność oraz rodzaje inwestycji i rozwiązań, jakie gmina zamierza realizować w najbliższym okresie.

Opracowanie ma posłużyć możliwie szerokiemu i kompleksowemu rozpoznaniu obecnego stanu rozwoju, wyodrębnieniu uwarunkowań sprzyjających rozwojowi, bądź też rozwój ograniczających, określeniu mocnych i słabych stron gminy Lubanie.

Plan Rozwoju Lokalnego obejmuje teren Gminy Lubanie i jest przewidziany na lata 2015 – 2023. Nawiązuje do dotychczasowego Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lubanie na lata 2007 – 2015, uchwalonego 27 kwietnia 2007 roku uchwałą nr V/31/07 Rady Gminy Lubanie.

Dokument ma charakter otwarty i będzie sukcesywnie aktualizowany. Kolejność realizacji poszczególnych zadań będzie dostosowana do zmieniających się warunków społeczno–gospodarczych i możliwości finansowych gminy.

II. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU

1. Położenie, powierzchnia, ludność.

Gmina Lubanie położona jest na lewym brzegu Wisły na północ od miasta Włocławka. Powierzchnia gminy wynosi 6930 ha (69 km²), w tym:

- użytki rolne – 4843 ha – 69,9 % powierzchni ogólnej
- lasy – 1482 ha – 21,4 %
- wody – 190 ha – 2,7 %
- pozostałe grunty – 415 ha – 5,99 %

Gminę zamieszkuje 4538 osób (stan na 31.12.2020 r.) przy gęstości zaludnienia 66 osób/km² powierzchni ogólnej. Pod względem administracyjnym Lubanie podzielone jest na 19 sołectw i 24 miejscowości.

LUBANIE - - powierzchnia ogólna wynosi 608 ha, wieś gminna o wykształconym centrum mieszkaniowo-usługowym, z urzędem gminy, kościołem, szkołą podstawową, nowym budynkiem przedszkola samorządowego, halą sportową z szatniami, budynkiem GOK-u, remizą i świetlicą OSP KSRG Lubanie, usługami pocztowo-telekomunikacyjnymi, handlowymi itp. Funkcjonuje tu również Lubańskie Towarzystwo Piłkarskie dysponujące boiskiem sportowym z dobrze utrzymaną płytą i zadaszonymi trybunami, boisko Orlik oraz nowy plac zabaw dla dzieci w sąsiedztwie szkoły.

BARCIKOWO - powierzchnia ogólna 318 ha, zabudowa częściowo rozproszona, położona w północnej części gminy z nowym, strzeżonym i oświetlonym przejazdem kolejowym. Główna droga biegnąca przez wieś jest pokryta asfaltem.

BODZIA - powierzchnia ogólna 131 ha, zabudowa zwarta położona głównie po jednej stronie drogi gminnej. Znajduje się nowa świetlica wiejska oraz wszystkie drogi bitumiczne. Gospodarstwa zróżnicowane pod względem wielkości i okresu wybudowania. We wsi znajduje się cmentarz poniemiecki z okresu II wojny światowej oraz tablica informacyjna dotycząca odkryć archeologicznych grobów z X wieku.

GĄBINEK - powierzchnia ogólna 300 ha, dominuje zwarta sieć osadnicza oparta na zabudowie jednorodzinnej. Wieś charakteryzuje się dobrze rozwiniętą infrastrukturą drogową i telekomunikacyjną. Zlokalizowana jest tu tłocznia gazu, zakład budowlany oraz placówki handlowe i usługowe. Ponadto funkcjonuje tu świetlica wiejska, przy świetlicy znajduje się miejsce ogniskowe, boisko plażowe, plac zabaw dla dzieci i siłownia zewnętrzna.

JANOWICE - (wsie Janowice, Zapomnianowo i Przywieczerzynek). Powierzchnia ogólna 443 ha. W Janowicach jest usytuowany przystanek PKS, zakład produkcyjny oraz świetlica i remiza OSP KSRG. Dobrze rozwinięta infrastruktura drogową.

KAŁĘCZYNEK - powierzchnia ogólna 163,2 ha. W Kałęczynku funkcjonuje nowa świetlica wiejska oraz bardzo dobrze rozwinięta infrastruktura drogową.

KAŹMIERZEWO - powierzchnia ogólna 287 ha, zabudowa średniej wielkości rozproszona. 2 przystanki PKS przy drodze krajowej nr 91. Dobrze rozwinięta infrastruktura drogową.

KUCERZ - (wsie Kucierz i Mikorzyn). Powierzchnia ogólna 235 ha. W Mikorzynie zlokalizowana jest gminna oczyszczalnia ścieków, PSZOK, Zakład Gospodarki Komunalnej. Główne drogi biegnące przez wsie są utwardzone asfaltem.

MIKANOWO A - powierzchnia ogólna blisko 700 ha, zabudowa skupiona głównie przy drodze powiatowej, 2 przystanki PKS, liczne miejsca parkingowe oraz stacja benzynowa przy drodze krajowej nr 91. Bardzo dobrze rozwinięta infrastruktura drogową.

MIKANOWO B - (wsie Mikanowo B i Dąbrówka). Powierzchnia ogólna około 1045 ha z zabudową w większości mieszkaniową. Wieś Dąbrówka jest małą enklawą śródleśną. Na zakupionej przez samorząd nowej działce powstał

plac zabaw dla dzieci wraz z zewnętrzną siłownią oraz ogrodzeniem. W 2019 r. powstało KGW „Super Babki” Mikanowo.

SARNÓWKA - powierzchnia ogólna 305 ha, zabudowa skupiona na rozwidleniu dróg gminnych i drogi powiatowej. W 2018 r. powstało miejsce rekreacyjne m.in. z pomostem, placem zabaw przy stawie, położonym w centrum wsi. Większość dróg została utwardzona masą bitumiczną.

PRZYWIECZERZYN - powierzchnia ogólna blisko 220 ha z zabudową rozproszoną, położoną przy kilku drogach gminnych. W Przywieczerzynie funkcjonuje szkoła podstawowa z boiskiem do piłki nożnej i placem zabaw. Większość dróg została utwardzona asfaltem.

SIUTKÓWEK - powierzchnia ogólna 317 ha, zabudowa rozproszona. Sołectwo przecięte drogą krajową nr 91, dwa przystanki PKS. Główne trakty zostały utwardzone masą bitumiczną.

TADZIN - powierzchnia ogólna wynosi 260 ha, zabudowa luźno położona głównie przy drodze wojewódzkiej. Przystanek PKS.

USTRONIE - (wsie Ustronie i Kolonia Ustrońska). Powierzchnia ogólna 444 ha, zabudowa w większości rozproszona przy drogach gminnych i powiatowych. W Ustroniu znajduje się remiza i świetlica strażacka, w której funkcjonuje Ochotnicza Straż Pożarna. Jest też plac zabaw z trawiastym boiskiem do piłki nożnej i utwardzonym do piłki koszykowej. Dobrze rozwinięta infrastruktura drogowa.

WŁOSZYCA - (wsie Włoszyca Lubańska i Kocia Górka). Powierzchnia ogólna wynosi 144 ha, zabudowa rozproszona wzdłuż drogi gminnej. We wsi Kocia Górka funkcjonuje świetlica wiejska oraz plac zabaw. Większość dróg posiada nawierzchnię asfaltową. W 2019 r. powstało KGW Sołectwa Włoszyca.

PROBOSTWO GÓRNE - powierzchnia ogólna wynosi 316 ha, zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa wzdłuż dróg gminnych i drogi powiatowej prowadzącej do drogi krajowej nr 91, która została przebudowana w 2020 r. 4 przystanki PKS przy drodze krajowej i wojewódzkiej. Wszystkie drogi posiadają nawierzchnię asfaltową.

PROBOSTWO DOLNE - powierzchnia ogólna 232 ha, zabudowa jednorodzinna przy drogach gminnych, drodze powiatowej oraz jako osiedle przy trakcji kolejowej. Większość dróg posiada nawierzchnię bitumiczną. W 2020 r. została postawiona stacja meteorologiczna do monitoringu suszy.

ZOSIN - powierzchnia ogólna 214 ha. Większość zabudowań położonych jest wzdłuż nowej asfaltowej drogi gminnej, biegnącej przez wieś.

Gminy sąsiadujące to: Waganiec, Bądkowo, Brześć Kuj., miasto Włocławek. Od wschodu gmina graniczy z rzeką Wisłą.

2. Środowisko przyrodnicze.

Sąsiedztwo Wisły tworzy sytuację położenia gminy w Krajowej Sieci Ekologicznej EKONET – POLSKA. Ponadto pas nadwiślański gminy położony jest w Obszarze Chronionego Krajobrazu „Nizina Ciechocińska” oraz Natura 2000. Udział obszarów chronionych w powierzchni gminy wynosi ok. 11 % (powiat włocławski ok. 16,7 %, województwo – 31 %).

Obszar Chronionego Krajobrazu Natura 2000 „Dolina Dolnej Wisły” Natura 2000 PLB 040003 Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków – OSO (344,1 ha)

Obszar specjalnej ochrony - Dolina Dolnej Wisły rozciąga się na odcinku od Włocławka do Przegaliny. Odcinek doliny Wisły w jej dolnym biegu, od Włocławka do Przegaliny, zachowujący naturalny charakter i dynamikę rzeki swobodnie płynącej. Rzeka płynie w dużym stopniu naturalnym korytem, z namuliskami, łachami piaszczystymi i wysepkami, w

dolinie zachowane są starorzecza i niewielkie torfowiska niskie; brzegi pokryte są mozaiką zarośli wierzbowych i lasów łągowych, a także pól uprawnych i pastwisk. Miejscami dolinę Wisły ograniczają wysokie skarpy, na których utrzymują się murawy kserotermiczne i grądy zboczowe. Wody śródlądowe zajmują 31% obszaru, siedliska łąkowe i zarośla zajmują 21% a siedliska leśne 8%, teren wykorzystywany rolniczo – 38% powierzchni. Obszar jest ostoją ptaków o randze europejskiej. Mimo, że awifauna obszaru nie jest całkowicie poznana wiadomo, że gniazduje tu ok. 180 gatunków ptaków ponadto teren stanowi bardzo ważną ostoję dla ptaków migrujących i zimujących.

Włocławska Dolina Wisły – obszar Natura 2000 PLH 040039

Obszar zlokalizowany w południowo-wschodniej części Kotliny Toruńskiej, a częściowo w Pradolinie Toruńsko – Eberswaldzkiej. Jest to ok. 30 km odcinek doliny Wisły (od 647,75 do 704 km biegu rzeki) między tamą we Włocławku a miejscowością Nieszawa. Teren obejmuje koryto rzeki oraz terasę zalewową wraz z otaczającym obszarem, z lokalnie występującymi stromymi stokami doliny. Dla Włocławskiej Doliny Wisły, charakterystyczne są formacje geomorfologiczne typowe dla dużych, i nie uregulowanych rzek nizinnych, takie jak: piaszczyste wyspy w korycie rzeki, starorzecza o znacznej powierzchni, strome skarpy, krawędzie erozyjne i podcięcia. Uwagę zwracają także występujące progi tektoniczne oraz odcinki przełomowe. Okresowo zalewane tereny przybrzeżne porośnięte mozaiką ziołoroślin i muraw z grupami drzew i krzewów. O dużych wartościach przyrodniczych obszaru decyduje występowanie 11 rodzajów siedlisk, 58 gatunków zwierząt i 3 gatunki roślin cennych dla ochrony przyrody europejskiej. Największą powierzchnie spośród cennych siedlisk zajmują lasy łąkowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe i zmiennowilgotne łąki. Obszar

jest ważnym miejscem z punktu widzenia ochrony ptaków. Stwierdzono tu 47 gatunków ptaków cennych dla ochrony przyrody w Europie. Obszar zajmuje część ekologicznego korytarza Wisły, który jest ważnym szlakiem migracji wielu gatunków i zwierząt.

Obszar Chronionego Krajobrazu Nizina Ciechocińska

Obszar Chronionego krajobrazu Niziny Ciechocińskiej, został utworzony 15.06.1983 r. Całkowita powierzchnia wynosi 36814,0 ha. Obszar ten w gminie Lubanie zlokalizowany jest w północno – wschodniej części gminy. Obszar Chronionego krajobrazu Niziny Ciechocińskiej położony jest w obrębie Kotliny Toruńskiej, stanowiący fragment pradoliny Wisły. Rzeźba powierzchni charakteryzuje się niewielkimi spadkami i w większości jest płaska. Osią hydrograficzną tego terenu jest Rzeka Wisła. Trwałym i bardzo ważnym składnikiem szaty roślinnej Niziny są lasy. Są to przede wszystkim bory sosnowe mające ogromne znaczenie dla mikroklimatu Ciechocinka. Ochronie podlegają zarówno przyrodnicze jak kulturowe elementy krajobrazu, gospodarowanie prowadzone jest w sposób zapewniający stan równowagi ekologicznej.

Środowisko przyrodnicze gminy jest dość zróżnicowane, co wynika z faktu, że przez ten obszar przebiegają granice jednostek: fizyczno-geograficznych, geologicznych, geomorfologicznych, hydrograficznych, przyrodniczo – leśnych. W krajobrazie Lubania wyraźnie zarysowuje się krawędź wysoczyznowa, dzieląca gminę na dwie odmienne części: Dolinę Wisły zwaną w tym fragmencie Kotliną Toruńską oraz Wysoczyznę Kujawską. Zachodnia część gminy położona jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 144 „Dolina Kopalna Wielkopolska” wymagającego wysokiej ochrony (ONO). Wszystkie lasy państwowe na

teren gminy uznane zostały za ochronne oraz znajdują się w granicy Leśnego Kompleksu Promocyjnego Lasy Gostynińsko – Włocławskie.

Gmina Lubanie w swojej południowej części położona jest na szlakach migracji dzikich zwierząt o znaczeniu międzynarodowym i regionalnym. Szlaki prowadzą wzdłuż Wisły oraz między lasami włocławskimi a bobrownickimi.

Na stan środowiska gminy Lubanie znaczący wpływ ma sąsiedztwo miasta Włocławek z jego największymi zakładami produkcyjnymi, jakimi są Zakłady ANWIL i inne wokół niego zlokalizowane oraz przebieg dróg o znaczeniu tranzytowym - drogi krajowej nr 91 (obciążenie średnim dobowym ruchem samochodowym – powyżej 6000 pojazdów) oraz autostrady A-1. Na stan wód Wisły (zanieczyszczenie ponadnormatywne – non) oraz stan sanitarny lasów (uszkodzenia średnie drzew zaliczane do klasy II, gdzie ubytek aparatu asymilacyjnego wynosi 26 – 60 %) mają wpływ zanieczyszczenia pochodzące głównie również spoza gminy. Gmina charakteryzuje się wysokimi niedoborami wody w glebie w okresie wegetacyjnym roślin – powyżej 100 mm.

Gmina posiada korzystne uwarunkowania wewnętrzne środowiska naturalnego:

- występujące w przewadze gleby wysokich klas bonitacyjnych (I – IV b), umożliwiające dalszy rozwój rolnictwa,
- surowce naturalne występujące w postaci złóż kruszywa naturalnego,
- walory krajobrazowe wschodniej części gminy, obejmujące fragment doliny rzeki Wisły,
- korzystne warunki orograficzne; spadki terenu na zdecydowanej części obszaru gminy nie przekraczają 2 %,

- relatywnie bogaty system ekologiczny gminy, na który składają się tereny podmokłe, lasy i zadrzewienia śródpolne oraz dolina Wisły.

Do niekorzystnych uwarunkowań wewnętrznych środowiska naturalnego gminy zalicza się:

- niedobory opadów atmosferycznych, zwłaszcza w okresie wegetacyjnym, sięgające około 100 mm; efektem niskich opadów jest nadmierne przesuszanie profilu glebowego skutkujące obniżeniem plonów nawet o 40 – 60 %,
- brak kompleksowego rozwiązania gospodarki wodno – ściekowej na obszarze gminy, co sprzyja powstawaniu zanieczyszczeń obszarowych; istniejąca oczyszczalnia ścieków obsługuje jedynie część zabudowań gminy, natomiast pozostałe wyposażone są w szczelne szamba lub przydomowe oczyszczalnie ścieków,
- erozja wodna występująca na terenach gdzie spadki przekraczają 3 %; zjawisko to prowadzi do wyłukiwania najbardziej wartościowych cząstek glebowych a w konsekwencji do degradacji gleby; najbardziej narażone na erozje są obszary strefy krawędziowej Wysoczyzny Kujawskiej,
- zły stan czystości wód powierzchniowych; dotyczy to zwłaszcza rzeki Wisły, której wody klasyfikowane są na pograniczu klasy III,
- autostrada A1 wraz z towarzyszącą infrastrukturą; droga kołowa tej klasy, kanalizująca duży ruch pojazdów mechanicznych powoduje wyłączenia znacznego areалу gruntów z użytkowania jako tereny rolne,
- istniejąca sieć tranzytowej infrastruktury technicznej wraz z towarzyszącymi jej strefami ochronnymi.

3. Turystyka

Gmina Lubanie nie posiada infrastruktury turystycznej. Obserwuje się rosnące z roku na rok zainteresowanie mieszkańców Włocławka wypoczynkiem w najbliższym jego sąsiedztwie, w tym również na terenie gminy Lubanie. Dlatego też zakłada się rozwój usług turystycznych bazujących na bogactwie zasobów naturalnych gminy (wody otwarte, powierzchnie leśne, itp.).

Na terenie gminy istnieją warunki do rozwoju turystyki, szczególnie na terenach położonych w pasie Wisły. Występują tu doskonałe warunki do uprawiania sportów wodnych i wędkowania. Rośnie również zainteresowanie jazdą konną. Turystyka mogłaby się rozwijać w oparciu o gospodarstwa agroturystyczne.

4. Zagospodarowanie przestrzenne

– Uwarunkowania

Rzeźba terenu gminy jest dość zróżnicowana. Tworzą ją formy pochodzenia lodowcowego.

Zasoby kopalin. Do rozpoznania i udokumentowania wyznaczono 2 obszary prognostyczne dotyczące kruszywa naturalnego, które zabezpieczą lokalne potrzeby gminy i jej mieszkańców w zakresie budownictwa i drogownictwa. Należą do nich: obszar Mikorzyn – Kocia Górka, obszar Gąbinek. Torfy występujące w obrębie terasów erozyjno – akumulacyjnych w dolinie Wisły i w rynnie subglacjalnej Strugi Kujawskiej nie są przewidywane do eksploatacji.

Wody powierzchniowe i podziemne. Sieć rzeczna gminy oparta jest o główną oś hydrograficzną kraju, tj. rzekę Wisłę, która stanowi wschodnią,

naturalną granicę administracyjną. Z terenów wysoczyzny wody powierzchniowe odprowadzane są przez lewobrzeżny jej odpływ – Strugę Kujawską.

Łączna powierzchnia gruntów pod wodami (wody stojące, płynące, rowy) wynosi 190 ha, co daje wskaźnik 2,7 % całej powierzchni gminy (powiat włocławski – 3,4; województwo – 3,2). Do celów użytkowych wykorzystywane jest czwartorzędowe piętro wodonośne.

Warunki klimatyczne. Wiatry mają przeważnie kierunek zachodni i południowo – zachodni, przy wzrastającym udziale wiatrów wschodnich w okresie zimowym. Gmina położona jest w rejonie wyróżniającym się w województwie i kraju jedną z najniższych wartości dla opadów atmosferycznych w ciągu roku. Na podstawie danych otrzymanych ze stacji meteorologicznej za okres od czerwca 2020 r. do lutego 2021 r. średnia ilość opadów to 67 mm.

Gleby na obszarze gminy charakteryzują się zróżnicowaną wartością użytkową. Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wg IUNG Puławy wynosi 74,1 pkt. i jest wyższy od takiej wartości dla powiatu włocławskiego i województwa – ok. 68,0 pkt. Udział gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych – klasy I-IIIb wynosi 47,0 % (powiat – 31,2 %; województwo wieś – 37,3 %), klas IVa i IVb – 37,2 %.

Szata roślinna. Lasy rozmieszczone są głównie w południowej części gminy i zajmują powierzchnię 1482,50 ha, co stanowi 21,4 % ogólnej powierzchni. Przeważają lasy państwowe – 90,0 % ogólnej powierzchni leśnej, których zarządcą jest Nadleśnictwo Włocławek. Roślinność łąk i pastwisk zajmuje powierzchnię 149,1 ha – 2,1 % (powiat – 6,6 %,

województwo – 7,7 %) i skupiona jest przede wszystkim w dolinie Wisły. Grunty pod sadami zajmują powierzchnię 99,1 ha – 1,4 %.

Fauna. Najbardziej rozpoznana została zwierzyna łowna, a do najbardziej rozpoznanych należą sarny, piżmaki, zające, bażanty, kuropatwy. Ekosystemy wodne, szczególnie rzeka Wisła są miejscem życia licznych ptaków (m.in. Sieweczka rzeczna, mewa czarnogłowa, kaczki, rybitwy, perkozy, inne) i ryby (certa, troć, brzana, leszcz, płoć, szczupak, ukleja, okoń, sandacz, karp i inne).

Zagrożenia środowiska. Brak skanalizowania całego obszaru gminy może wiązać się z obciążeniem środowiska ściekami w przypadku wprowadzenia nieczyszczonych wód do gruntu (nieszczelne szamba). Uciążliwe dla mikroklimatu i stanu higieny atmosfery zwłaszcza w porze jesienno – zimowej są kotłownie i paleniska domowe zużywające węgiel. Z terenu gminy Lubanie najwięcej emituje się do powietrza tlenku węgla. Ponadto powierzchniowa warstwa ziemi najczęściej narażona jest na działanie wody (erozja wodna) lub wiatru (erozja wietrzna). Grunty wodne zagrożone procesami erozji to głównie tereny zboczowe Wysoczyzny Kujawskiej.

Ludność. Pod względem liczby ludności Lubanie należy do mniejszych gmin w województwie i powiecie włocławskim. Gminę zamieszkuje 4538 mieszkańców, przy średniej gęstości zaludnienia 66 osób/km². Ludność w wieku produkcyjnym stanowi 64,7 % (2936 osób) ogółu ludności gminy przy 18,9 % (860 osób) ludności w wieku poprodukcyjnym i 17,6 % (801 osób) w wieku przedprodukcyjnym.

Rynek Pracy. Podstawowym źródłem utrzymania dla większości ludności gminy jest rolnictwo. Bezrobocie w gminie jest mniejsze niż w

całym regionie kujawsko – pomorskim i wynosi 172 osób ogółem wg stanu na dzień 30.09.2019 r. tj. 5,8 % ludności w wieku produkcyjnym. Z ogólnej liczby bezrobotnych 68,6 % stanowią kobiety. Stopa bezrobocia w całym powiecie ziemskim wrocławskim wyniosła 13,6 %. Podstawowym problemem rynku pracy jest niekorzystna sytuacja gospodarcza regionu, brak kapitału, niski poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowej społeczności lokalnej.

Gospodarka gminy to głównie rolnictwo gospodarujące na powierzchni 4840,9 ha użytków rolnych, co stanowi 68,9 % powierzchni gminy. W strukturze władania dominuje własność prywatna – 96,9 % w powierzchni użytków rolnych. Średnia wielkość indywidualnego gospodarstwa rolnego wynosi około 8,0 ha użytków rolnych (średnia wojewódzka 15,5 ha). W gminie Lubanie nie ma zakładów przetwórstwa rolno – spożywczego, ani większych jednostek wyspecjalizowanych w skupie surowców rolniczych, co nie sprzyja intensyfikacji produkcji rolnej. Korzystne jest sąsiedztwo 100 – tysięcznego miasta Wrocławek, gdyż daje możliwość sprzedaży produktów rolnych na bezpośrednie zaopatrzenie ludności miejskiej. Przedsiębiorczość gospodarcza jest na przeciętnym poziomie, w przeliczeniu na 1000 mieszkańców zarejestrowanych jest 65,6 podmiotów gospodarczych – podobnie jak w powiecie (69,8).

Ponadto, gmina przystępuje do opracowania kolejnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (dla części obrębów), aby stworzyć możliwość osiedlania się, co przyczyni się do rozwoju gminy. Zgodnie z założeniami, plan ma pozwolić także na dalszy rozwój przestrzenny funkcji zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej lub usługowej, już miejscami zlokalizowanych, jak również zachować istniejącą

zabudowę mieszkaniową i dać możliwość jej uzupełnienia w miejscach do tego predestynowanych.

Zaopatrzenie w wodę odbywa się ze studni głębinowych bazujących na czwartorzędowym poziomie wodonośnym. Potrzeby grupowego zaopatrzenia w wodę zaspokaja ujęcie w Lubaniu pracujące w oparciu o 4 studnie o wydajności 146 m³/h. Moc przerobowa Stacji Uzdatniania Wody wynosi 1600 m³/dobę. Wg stanu za 2019 r. długość sieci wodociągowej wynosi 107,3 km. Zwodociągowanych jest blisko 100 % gospodarstw.

Gospodarka ściekowa opiera się na bazie oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej. Gminna oczyszczalnia ścieków z punktem zlewnym o przepustowości 245 m³/d zlokalizowano w miejscowości Kucierz. Wykorzystana jest obecnie w 100 %. Kanalizację sanitarną (ok. 29,1 km) wykonano w miejscowościach Lubanie, Probostwo Górne, Probostwo Dolne, Mikanowo. Z systemu korzysta blisko 1700 osób. Istnieje nadal duża dysproporcja między zaopatrzeniem w wodę a usuwaniem i oczyszczaniem ścieków. Gęstość sieci wodociągowej wynosi 155,5 km/100 km² przy wskaźniku 42,2 gęstości sieci kanalizacyjnej.

Zaopatrzenie w ciepło oparte jest na indywidualnych źródłach ciepła i kotłowniach zakładowych (zakłady produkcyjne, urzędy, szkoły i budynki mieszkalne), gdzie głównym nośnikiem energii jest węgiel. Są to podstawowe źródła wewnętrznych zanieczyszczeń powietrza. W 2006 r. opracowany został Plan Zaopatrzenia w Energii i Ciepło. W 2015 r. został opracowany Plan Gospodarki Niskoemisyjnej, którego założenia są wdrażane od roku 2016.

Telekomunikacja. Gmina Lubanie włączona jest obecnie do automatycznego systemu telefonicznego. Jest w pełni stelefonizowana.

Zaopatrzenie w gaz. Obecnie dla potrzeb gospodarstw domowych wykorzystywany jest gaz bezprzewodowy. Zgodnie z „Studium Programowym Rozwoju Gazyfikacji (byłego) Województwa Włocławskiego” i „Koncepcji gazyfikacji gminy Lubanie” istnieje możliwość zgazyfikowania gminy gazem przewodowym od gazociągu wysokoprężnego systemu krajowego w/c Dn 400/6,3 MPa Włocławek – Gdańsk.

Zaopatrzenie w energię elektryczną. Obszar gminy Lubanie zaopatrywany jest w energię elektryczną z GPZ Włocławek poprzez napowietrzne linie średniego napięcia 15 kV. Zarządcą sieci jest Zakład Energetyczny Toruń SA Rejon Energetyczny Radziejów. Linie średniego i niskiego napięcia oraz stacje transformatorowe wymagają modernizacji i rozbudowy.

Gospodarka odpadami stałymi. Dotychczas funkcjonujące na terenie gminy składowisko odpadów komunalnych w Kucerzu, decyzją Wojewody Kujawsko – Pomorskiego zostało zamknięte, a w roku 2015 zrehabilitowane. Od 2013 roku na terenie gminy funkcjonuje system selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, gmina organizuje zbiórkę odpadów od wszystkich mieszkańców z terenu gminy, zlecając zadanie odbioru, transportu i unieszkodliwiania podmiotom zewnętrznym, które składują odpady w regionalnych instalacjach, poddając je częściowemu recyklingowi. Dla sprawnego funkcjonowania systemu, gmina wyposaża mieszkańców w pojemniki do gromadzenia odpadów.

Regulacja stosunków wodnych. Wg stanu na rok 2013 użytki rolne zmeliorowane zajmują obszar o powierzchni 2100 ha, co stanowi ponad 64% potrzeb, przy wskaźniku dla powiatu 65,2 %.

– Infrastruktura techniczna

Stan systemu komunikacji

Gmina położona jest w ciągu korytarza transportowego o zasięgu transeuropejskim północ – południe – obecnie z drogą krajową Nr 91 Gdańsk – Cieszyn, z linią kolejową pierwszorzędą 2-torową zelektryfikowaną Piła – Toruń – Kutno o znaczeniu państwowym, zmodernizowana w latach 2016-2018 i o docelowej prędkości 140 km/h z przystankiem w miejscowości Lubanie oraz autostradą A-1.

System komunikacyjny składa się z sieci dróg kołowych oraz kolei normalnotorowej. Teren gminy Lubanie łączy się z zewnętrznym układem komunikacji drogowej regionu za pomocą sieci dróg wojewódzkich i powiatowych.

- droga wojewódzka: Nr 301 – Osiećciny – droga krajowa Nr 91
- drogi powiatowe:
 - Nr 2609 Nieszawa – Gąbinek – Włocławek
 - Nr 2625 Stary Żabieniec – Kazimierzewo
 - Nr 2626 Kazimierzewo – Jaranowo
 - Nr 2901 Lubanie – droga krajowa nr 1
 - Nr 2902 Siutkowo – Mikanowo
 - Nr 2903 Lubanie – Kucierz

Długość dróg gminnych ogółem wynosi 82,4 km, z czego 59,4 km ma nawierzchnię twardą, co stanowi 72,1 % ogólnej długości dróg. W tym drogi o nawierzchni asfaltowej posiadają łączną długość 54,0 km. Pozostałe drogi gruntowe na długości 11,3 km posiadają nawierzchnie wzmocnioną żużlem. Na 100 km² powierzchni gminy przypada średnio 119,4 km dróg w tym o

nawierzchni twardej 86,1 km. W roku 2021 – 2023 w gminie Lubanie zaplanowane są kolejne inwestycje dot. przebudowy dróg oraz prace odtworzeniowe.

Tabela 1. Wykaz dróg gminnych

Lp.	Nr drogi/przebieg	Długość [km]
1	190101C od drogi gminnej 190107C do A-1	0,355
2	190101C od A-1 do granicy gminy	0,842
3	190102C od drogi krajowej nr 91 do skrzyżowania dróg gminnych 190105C, 190106C, 190155C	1,253
4	190103C Od granicy gminy do A-1	0,754
5	190104C Od granicy gminy do A-1	1,173
6	190105C Od drogi gminnej 190101C do skrzyżowania dróg gminnych 190102C, 190106C, 190155C	0,248
7	190105C Od drogi gminnej 190101C do skrzyżowania dróg gminnych 190102C, 190106C, 190155C	0,158
8	190105C Od drogi gminnej 190101C do skrzyżowania dróg gminnych 190102C, 190106C, 190155C	0,382
9	190106C Od drogi krajowej nr 91 do skrzyżowania dróg gminnych 190102C, 190105C, 190155C	1,411
10	190107C Od drogi wojewódzkiej nr 301 do A-1	0,686
11	190107C Od drogi wojewódzkiej nr 301 do A-1; od A-1 do granicy gminy	1,994
12	190108C Od drogi wojewódzkiej nr 301 do drogi gminnej 190107C	1,436
13	190109C Od drogi wojewódzkiej nr 301 do granicy gminy	0,731
14	190111C Od drogi krajowej nr 91 do drogi gminnej 190107C	1,915
15	190112C od A-1 do drogi gminnej 190111C	0,594
16	190112C Od drogi gminnej 190107C do A-1; od A-1 do drogi gminnej 190111C	0,355
17	190113C Od drogi gminnej 190107C	0,784
18	190114C Od drogi wojewódzkiej nr 301 do drogi gminnej 190111C	1,420
19	190115C Od drogi wojewódzkiej nr 301 do drogi gminnej 190107C	0,301

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lubanie na lata 2015 – 2023

20	190116C Od drogi wojewódzkiej nr 301 do drogi gminnej 190117C	0,549
21	190117C od A-1 do granicy gminy	0,964
22	190117C od drogi gminnej 190116C do A-1	0,384
23	190117C Od drogi gminnej 190156C do drogi gminnej 190116C, od drogi gminnej 190116C do A-1, od A-1 do granicy gminy	0,930
24	190118C Od drogi powiatowej 2625C do drogi gminnej 190119C	2,010
25	190119C Od drogi powiatowej 2626C do granicy gminy	1,116
26	190120C od A-1 do drogi powiatowej 2626C	1,331
27	190120C Od drogi powiatowej 2625C do A-1, od A-1 do drogi powiatowej 2626C	1,073
28	190121C Od drogi powiatowej 2626C do drogi gminnej 190102C	1,116
29	190122C Od drogi powiatowej 2626C do drogi gminnej 190120C	1,275
30	190123C Od drogi gminnej 190122C do A-1	1,027
31	190124C Od drogi powiatowej 2626C do drogi gminnej 190122C	1,193
32	190125C Od drogi powiatowej 2626C do drogi gminnej 190127C	0,718
33	190126C Od drogi powiatowej 2626C do drogi gminnej 190128C	1,137
34	190127C Od drogi powiatowej 2626C do A-1	1,309
35	190128C Od skrzyżowania drogi powiatowej 2626C i drogi gminnej 190131C do granicy gminy	1,545
36	190129C Od drogi gminnej 190128C	1,105
37	190130C Od drogi gminnej 190131C	0,845
38	190131C Od drogi krajowej nr 91 do skrzyżowania drogi powiatowej 2626C i drogi gminnej 190128C	1,732
39	190132C Od drogi krajowej nr 91 do skrzyżowania drogi powiatowej 2902C i drogi gminnej 190157C	0,787
40	190133C Od drogi powiatowej 2902C do drogi powiatowej 2901C	1,177
41	190134C Od drogi powiatowej 2902C do skrzyżowania dróg gminnych 190136C i 190151C	2,011
42	190135C Od drogi gminnej 190134C	0,702

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lubanie na lata 2015 – 2023

43	190136C Od drogi powiatowej 2903C do granicy gminy	2,844
44	190137C Od drogi gminnej 190136C do granicy gminy	0,708
45	190138C Od drogi powiatowej 2609C do drogi gminnej 190136C	1,004
46	190139C Od drogi gminnej 190138C do granicy gminy	0,447
47	190140C Od drogi powiatowej 2902C	0,222
48	190141C Od drogi powiatowej 2903C do drogi gminnej 190151C	1,116
49	190142C Od drogi powiatowej 2903C do drogi gminnej 190144C	0,955
50	190143C Od drogi gminnej 190144C	0,233
51	190144C Od skrzyżowania dróg powiatowych 2901C i 2902C	2,159
52	190145C Od drogi gminnej 190144C do drogi gminnej 190146C	0,768
53	190146C Od drogi powiatowej nr 2902	2,411
54	190148C Od skrzyżowania dróg gminnych 190146C i 190170C	3,185
55	190149C Od drogi gminnej 190148C do drogi gminnej 190150C	0,837
56	190150C Od drogi powiatowej 2902C do skrzyżowania dróg gminnych 190148C i 190152C	1,524
57	190151C Od drogi powiatowej 2609C do skrzyżowania dróg gminnych 190134C i 190136C	2,299
58	190152C od drogi powiatowej nr 2609C do skrzyżowania dróg gminnych 190150C i 190148C	2,047
59	190153C Od drogi krajowej nr 91 do drogi powiatowej nr 2901C	2,814
60	190154C Od drogi gminnej 190146C do drogi gminnej 190148C	0,644
61	190155C odcinek 1 od skrzyżowania dróg gminnych 190102C, 190105C, 190106C	0,511
62	190155C Odcinek 1 od skrzyżowania dróg gminnych 190102C, 190105C, 190106C;	0,527
63	190156C Od drogi wojewódzkiej nr 301 do drogi powiatowej 2625C	1,213
64	190157C Od drogi powiatowej 2902C do drogi powiatowej 2901C	1,789
65	190158C Od drogi powiatowej 2901C	0,165

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lubanie na lata 2015 – 2023

66	190159C Od drogi powiatowej 2901C	0,138
67	190160C Od drogi gminnej 190145C	0,114
68	190161C Od drogi gminnej 190145C	0,095
69	190162C 2 odcinki od drogi powiatowej 2903C, odcinek łączący	0,290
70	190162C od drogi powiatowej 2903C	0,364
71	190162C odcinek łączący	0,113
72	190163C Od drogi powiatowej 2903C	0,650
73	190164C Od drogi krajowej nr 91 do drogi powiatowej nr 2625C	1,009
74	190165C Od drogi wojewódzkiej nr 301 do drogi gminnej 190156C	0,772
75	190165C sięgacz	0,177
76	190166C Od drogi gminnej 190134C	0,478
77	190167C Od drogi gminnej 190144C	0,235
78	190168C Od drogi gminnej 190136C	0,208
79	190169C Od drogi gminnej 190146C	0,510
80	190169C Osiedle Krzyżówki - Lubanie, odc. 2	0,071
81	190170C Od drogi powiatowej 2902C do skrzyżowania dróg gminnych 190146C i 190148C	0,115
82	900001C od drogi gminnej nr 190137C w kierunku linii kolejowej	0,426
83	900002C od drogi powiatowej nr 2609C do drogi gminnej nr 190167C	0,620
84	900003C od drogi powiatowej nr 2609C do drogi powiatowej 2609C	0,647
85	900004C od drogi powiatowej nr 2609C w kierunku Wisły	0,183
86	900005C od drogi powiatowej nr 2902C	0,148
87	900006C od drogi krajowej nr 91 do drogi gminnej nr 190102C	0,411
88	900007C od wiaduktu nad A-1 do drogi gminnej nr 190105C	0,399
89	900008C od drogi powiatowej nr 2903C	0,547

90	900009C od granicy gminy Bądkowo - drogi nr 160723C	0,432
----	---	-------

źródło: Urząd Gminy Lubanie

Na terenie gminy znajduje się ogólnodostępna stacja paliw, położona wzdłuż drogi krajowej nr 91 w miejscowościach Mikanowo.

Samodzielne zespoły parkingowe umożliwiające parkowanie większej liczby pojazdów zlokalizowane są głównie w miejscowości Lubanie: przed Urzędem Gminy, domem kultury, kościołem.

Sieci transportu specjalnego

Gmina posiada wyjątkowe nagromadzenie sieci transportu specjalnego:

– **energetyczne – linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia:**

- 220 kV – GPZ Zakłady Azotowe – GPZ Konin
- 220 kV – GPZ Zakłady Azotowe – GPZ Toruń
- 220 kV – GPZ Zakłady Azotowe – GPZ Olsztyn
- 110 kV – GPZ Zakłady Azotowe – GPZ Ciechocinek

W trakcie budowy jest elektrownia gazowo – parowa w miejscowości Włocławek (przy zakładzie Anwil) z projektowymi liniami elektroenergetycznymi.

– **gazownicze:**

- gazociąg wysokoprężny DN 500 Gustorzyn – Gdańsk
- gazociąg wysokoprężny DN 400 Włocławek – Gdańsk
- gazociąg wysokoprężny 2 x DN 1420 Jamał – Europa z odgałęzieniem DN 1000 do Gustorzyna

– **telekomunikacyjne:**

linie telekomunikacji międzymiastowej o zasięgu krajowym położone wzdłuż drogi krajowej Nr 91,

– inne przebiegi:

rurociąg produktów naftowych „PERN” Płock – Zakłady Azotowe Włocławek – Nowa Wieś Wielka k/Bydgoszczy,

rurociąg solanki – Zakłady Azotowe Włocławek – Inowrocław Ø 200

– **Stan obiektów dziedzictwa kulturowego**

Głównym historycznym ośrodkiem osadniczym o złożonym programie i rozwiniętym układem przestrzennym jest wieś gminna Lubanie (wzmiankowana już w XIII w – z dominującym tu zespołem kościoła parafialnego, w którego murach kryją się relikty świątyni romańskiej) i zabytkowym cmentarzem parafialnym. Pozostałe wsie i osady mało rozwinięte z rozproszonymi obiektami o wartościach kulturowych: wiejskie chałupy z XIX w. Cmentarze poewangelickie – będące dokumentami dawnego osadnictwa kolonizacyjnego, współtworzącego krajobraz tych ziem. Do cenniejszych obiektów zabytkowych należą malowniczo położone zespoły dworskie z końca XIX i początku XX wieku w Kazimierzewie i Ustroniu. Dużą wartością omawianego terenu są walory przyrodniczo – krajobrazowe: urozmaicona wartość terenu, lasy, istniejące struktury przestrzenne, obiekty zabytkowe i kulturowe.

W latach 2007-2009 w okolicy wsi Bodzia odnaleziono cmentarzysko z 49 grobami komorowymi z przełomu X i XI wieku.

– **Identyfikacja problemów**

- wyposażenie w infrastrukturę techniczną na niewystarczającym poziomie (konieczność rozbudowy sieci kanalizacyjnej, modernizacji oczyszczalni ścieków, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków,
- brak wystarczających środków finansowych na realizację inwestycji,
- obiekty dziedzictwa kulturowego w złym stanie technicznym, wymagające kapitalnych remontów,

- system komunikacji rozwinięty, ale nadal istnieje konieczność przebudowy istniejących dróg,
- nierozwinięty lokalny system ścieżek rowerowych oraz chodników przy drogach gminnych, powiatowych, wojewódzkich oraz drodze krajowej,
- brak wystarczającego zagospodarowania turystycznego – bazy noclegowej, szlaków turystycznych, małej gastronomii,
- wysoki poziom zanieczyszczenia środowiska spowodowany emisją gazów cieplarnianych,

5. Gospodarka

– Rolnictwo

W rozwoju gospodarczym gminy podstawowe i decydujące znaczenie pełni funkcja rolnicza. W strukturze użytkowania ziemi największą powierzchnię zajmują użytki rolne:

- 4840,9 ha użytków rolnych, tj. 69,8 % ogólnej powierzchni gminy
- lasy w ogólnej powierzchni gminy stanowią 21,4 % (1482 ha)
- wody powierzchniowe stojące i płynące zajmują 190 ha, co stanowi 2,7 % ogólnej powierzchni gminy

pozostałe 415 ha to głównie tereny zurbanizowane.

Indywidualne gospodarstwa rolne stanowią dominującą formę gospodarki rolnej gminy Lubanie, pomimo iż ich liczba w ostatnich 10 latach spadła o około 90. Aktualnie na terenie gminy funkcjonują 662 gospodarstwa rolne (stan na 2019 r.).

– Przedsiębiorczość

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG), według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, które mają główne miejsce prowadzenia

działalności w gminie Lubanie obejmowała 369 pozycji, z czego status „aktywny” posiadały 160 podmioty, status „wykreślony” posiadało 176 podmiotów, status „zawieszony” posiadały 20 podmioty, a liczba podmiotów do prowadzenia działalności wyłącznie w formie spółki cywilnej obejmowała 13 pozycji. Podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie gminy to przede wszystkim małe i średnie zakłady rodzinne. Do wiodących branż w gminie zaliczyć należy: usługi ogólnobudowlane, sklepy spożywcze i ogólnoprzemysłowe, handel i naprawy pojazdów samochodowych.

W przyjętym do analizy okresie czasowym następuje systematyczny rozwój przedsiębiorczości. W 1995 roku zarejestrowanych było 96 podmiotów gospodarczych, w 2006 roku 159. Obecnie utrzymuje się nieznaczna tendencja wzrostowa. Świadczy to o przeciętnym wskaźniku przedsiębiorczości w gminie Lubanie.

– **Struktura podstawowych branż na terenie gminy**

Według danych statystycznych GUS za III kwartał 2020 r. zgodnie z sekcjami PKD około 58 % to podmioty z grupy handel i usługi.

Najwięcej podmiotów to branża handlowa – ponad 23 %, następnie branża budowlana – ponad 18 % oraz branża produkcyjna – ponad 16%.

Część podmiotów oraz spółek w zależności od wysokości obrotów zarejestrowana jest w Krajowym Rejestrze Sądowym.

– **Ilość osób zatrudnionych w danych sektorach**

Podstawowym źródłem utrzymania dla blisko 60,0 % ludności gminy jest rolnictwo. Funkcjonują tu 662 indywidualne gospodarstwa rolne. Dla większości osób pracujących w gospodarce narodowej, największym rynkiem pracy są zakłady produkcyjne, zlokalizowane we Włocławku. Część osób pracujących podejmuje zatrudnienie poza granicami kraju. W związku

z tym obserwuje się niekorzystne saldo ujemnej migracji. W ostatnich kilku latach zauważa się trend nieznacznego wzrostu migracji zarobkowej, o czym również świadczy sukcesywny spadek liczby mieszkańców gminy.

– **Identyfikacja problemów**

- Podstawowym problemem jest zagrożenie ubóstwem i wykluczeniem społecznym, spowodowanym głównie wysokim bezrobociem,
- niekorzystna sytuacja gospodarcza regionu, brak kapitału, niski poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowej społeczności lokalnej,
- brak lokalnego przetwórstwa rolno-spożywczego, dominacja pierwotnej produkcji rolnej skutecznie hamuje rozwój nowoczesnej produkcji rolnej,
- brak miejsc pracy w przemyśle,
- bierność społeczności wiejskiej.

6. Sfera społeczna

– **Sytuacja demograficzna i społeczna terenu**

Pod względem liczby ludności gmina Lubanie należy do mniejszych gmin w województwie i powiecie wrocławskim. Gminę zamieszkuje 4538 mieszkańców, przy średniej gęstości zaludnienia 66 osób/km². Obecnie sytuacja demograficzna charakteryzuje się ujemnym saldem migracji. Ludność w wieku produkcyjnym stanowi 64,7 % (2936 osób) ogółu ludności gminy przy 18,9 % (860 osób) ludności w wieku poprodukcyjnym i 17,6 % (801 osób) w wieku przedprodukcyjnym.

– **Warunki i jakość życia mieszkańców**

– **przeciętne wskaźniki w zakresie mieszkalnictwa**

Na terenie gminy dominuje zabudowa indywidualna. Budownictwo jednorodzinne skupione jest głównie w miejscowości Lubanie oraz w miejscowościach Probstwo Górne, Probstwo Dolne, Mikanowo.

– **dobre wyposażenie ludności w zakresie usług medycznych**

Zakres usług medycznych szczebla podstawowego dla mieszkańców gminy świadczy zlokalizowany na terenie gminy Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „INTERMED”, który wykonuje również usługi w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia w zakresie specjalności: internista, pediatra, stomatolog, ginekolog i inne.

– **przeciętne wyposażenie ludności w zakresie kultury**

Na terenie gminy funkcje kulturalną pełnią:

- Gminny Ośrodek Kultury w Lubaniu, odbywają się tam imprezy o charakterze ogólnogminnym oraz szkolnym, spotkania, szkolenia, treningi różnych kół zainteresowań,
- Biblioteki szkolne: w Lubaniu i Przywieczerzynie
- OSP – świetlice w Lubaniu, Janowicach i Ustroniu
- Świetlice w Bodzi, Gąbinku, Kociej Górcie i Kałużynku
- Kościół
- Gminna Biblioteka Publiczna w Lubaniu

– **Opieka społeczna**

Gmina wiejska nie posiada na swoim terenie Domu Pomocy Społecznej. Zapotrzebowanie na tę formę usług wg wskaźnika wynosi 10 miejsc/1000 mieszkańców, przy wskaźniku terenowym 1000 m² terenu na 1 miejsce.

Na opiekę społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej w 2017 r. z budżetu gminy wydano 2928,80 tys. złotych. Większość osób korzystających z pomocy społecznej, to osoby bezrobotne.

– **Rynek pracy**

Podstawowym źródłem utrzymania dla około 60,0 % ludności gminy jest rolnictwo. W przemyśle i budownictwie zatrudnionych jest blisko 15% ludności.

– **Identyfikacja problemów**

- wysoki stopień bezrobocia,
- niekorzystna z punktu widzenia demograficznego struktura wieku – zbyt duża liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym,
- ujemne saldo migracji,
- mała przedsiębiorczość społeczna, która wynika głównie z braku elastyczności i podatności mieszkańców na przekształcenia rynkowe i zmiany w gospodarce,
- niewystarczające środki finansowe na realizację zadań, ubożenie społeczeństwa powoduje konieczność zwiększania wydatków budżetowych na świadczenia socjalne ograniczając jednocześnie możliwości inwestycyjne gminy,
- pogłębiające wykluczenie społeczne części grup mieszkańców.

III. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA TERENIE GMINY LUBANIE

1. Zmiany w strukturze gospodarczej obszaru gminy:

- tworzenie warunków dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw przy wykorzystaniu dostępnych surowców rolnych i leśnych,
- przygotowanie terenów inwestycyjnych, sukcesywne sporządzanie planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego wg potrzeb występujących w obrębie stref,
- pozyskiwanie terenów na rzecz gminy wskazanych dla jej rozwoju, w tym szczególnie pod drogi i infrastrukturę techniczną gminy,
- współdziałanie z inwestorami na rzecz powstawania nowych miejsc pracy w sferze produkcyjno – gospodarczej i usługowej,
- tworzenie systemu preferencji dla rozpoczynających działalność gospodarczą
- wspieranie rozwoju gospodarstw rolnych produkujących żywność metodami niekonwencjonalnymi oraz przetwórstwa surowców pochodzących z tych gospodarstw,
- przyspieszanie zmian struktury obszarowej gospodarstw rolnych,
- aktywizacja wsi dla rozwoju wielofunkcyjnego.

2. Zmiany w sposobie użytkowania terenu:

- działania w kierunku ułatwiania lokalizacji zakładów, w tym przetwórstwa spożywczego, lokalizacji baz, składów, hurtowni,
- przygotowanie terenów i ofert lokalizacyjnych pod różnego rodzaju działalności gospodarcze i usługowe, zakładów obsługi rolnictwa,

- działania w kierunku poprawy urządzeń infrastruktury technicznej ukierunkowanej na rozwój przedsiębiorczości,
- ograniczenie zabudowy na terenach rolnych o wysokiej wartości rolniczej,
- ograniczenie produkcji rolnej na gruntach rolnych o niskiej przydatności do produkcji rolnej ze wskazaniem zmiany sposobu użytkowania w kierunku zalesień
- zagospodarowanie terenów zdegradowanych lub zagrożonych degradacją,
- wspieranie rozwoju upraw w kierunku warzywniczo – ogrodniczym,

3. Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury

- budowa nowych dróg gminnych, chodników i parkingów,
- remonty i rozbudowa istniejących dróg i chodników,
- przebudowa stacji uzdatniania wody i sieci wodociągowej,
- rozbudowa oczyszczalni ścieków, budowa sieci kanalizacyjnej,
- budowa przydomowych oczyszczalni ścieków,
- wspieranie inicjatyw w zakresie rozwoju bazy turystycznej.

4. Poprawa stanu środowiska naturalnego

- racjonalna gospodarka zasobami (wody, lasy, gleby, surowce mineralne),
- rozwój rolnictwa ekologicznego,
- budowa nowych sieci kanalizacyjnych,
- budowa przydomowych oczyszczalni ścieków,
- selektywna zbiórka odpadów komunalnych,
- likwidacja dzikich wysypisk,
- wdrażanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej,

- termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej z wykorzystaniem OZE (w tym panele fotowoltaiczne).

5. Poprawa stanu środowiska kulturowego i oświaty

- tworzenie miejsc opieki dla dzieci do lat 3 - żłobek,
- modernizacja obiektów kultury wraz z ich wyposażeniem,
- modernizacja istniejących obiektów oświatowych, użyteczności publicznej,
- przebudowa i modernizacja świetlic Ochotniczych Straży Pożarnych i ich wyposażenie,
- budowa i modernizacja obiektów sportowo – rekreacyjnych,
- budowa świetlic wiejskich.

6. Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców

- współudział w przygotowaniu ofert inwestycyjnych i pomocy dla mieszkańców rozpoczynających działalność gospodarczą, w celu zwiększenia zatrudnienia,
- budowa infrastruktury technicznej,
- modernizacja istniejącej infrastruktury służącej zaopatrzeniu mieszkańców w wodę i odprowadzania ścieków,
- poszerzenie oferty imprez kulturalnych i sportowych,
- poszerzenie oferty kultury i edukacji nie objętej systemem oświaty,
- wspieranie inicjatyw zmierzającej do rozwoju inwestycyjnego w zakresie sportu i rekreacji,
- wspieranie inicjatyw w zakresie rozwoju bazy turystycznej w gminie,
- pomoc prawna i organizacyjna dla mieszkańców,

- poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez budowę nowych dróg, chodników oraz modernizację istniejących.

IV. PLANOWANE PROJEKTY (ZADANIA) INWESTYCYJNE NA LATA 2015 – 2023

Lp.	Nazwa planowanego działania	Kolejność realizacji	Zgodność z dokumentami planistycznymi	Etapy działania	Oczekiwane rezultaty	Podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Szacunkowe nakłady do poniesienia w PLN
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1	Przebudowa drogi gminnej Mikanowo – Dąbrówka 1,20 km	2021-2022	Tak	1	Poprawa infrastruktury dróg gminnych	Gmina Lubanie	1.000.000,00
2	Rozbudowa drogi gminnej 190104C w miejscowości Przywieczerzyn Kolonia	2021	Tak	1	Poprawa infrastruktury dróg gminnych	Gmina Lubanie	650.000,00
3	Rozbudowa drogi w miejscowości Kucierz	2021	Tak	1	Poprawa infrastruktury dróg gminnych	Gmina Lubanie	250.000,00
4	Rozbudowa drogi gminnej nr 190116C w miejscowości Janowice	2022	Tak	1	Poprawa infrastruktury dróg gminnych	Gmina Lubanie	300.000,00
5	Rozbudowa drogi gminnej nr 190141C Probstwo Dolne – Mikorzyn	2022	Tak	1	Poprawa infrastruktury dróg gminnych	Gmina Lubanie	800.000,00
6	Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż Rzeki Wisły 4,00 km	2021-2023	Tak	1	Poprawa bezpieczeństwa, rozwój turystyki i rekreacji	Gmina Lubanie	1.200.000,00
7	Budowa ścieżki rowerowej przy drodze powiatowej Lubanie – Kucierz 2,00 km	2021-2023	Tak	1	Poprawa bezpieczeństwa, rozwój turystyki i rekreacji	Gmina Lubanie	750.000,00

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lubanie na lata 2015 – 2023

8	Budowa chodnika w miejscowości Probstwo Dolne – współudział z powiatem 0,50 km	2021	Tak	1	Poprawa bezpieczeństwa, rozwój turystyki i rekreacji	pow. wrocławski gm.Lubanie	50.000,00
9	Rewitalizacja świetlicy w Janowicach	2020-2021	Tak	1	Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne	Gmina Lubanie	700.000,00
10	Rewitalizacja świetlicy Ustronie	2020-2021	Tak	1	Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne	Gmina Lubanie	600.000,00
11	Budowa świetlicy wiejskiej w Mikanowie	2022	Tak	1	Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne	Gmina Lubanie	800.000,00
12	Budowa ogólnodostępnego parku rozrywki przy budownictwie mieszkaniowym	2022	Tak	1	Kształtowanie przestrzeni publicznej	Gmina Lubanie	1.000.000,00
13	Przebudowa infrastruktury sportowo - rekreacyjnej w miejscowości Lubanie	2021	Tak	1	Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	Gmina Lubanie	52.460,00
14	Budowa placu rekreacyjno – sportowego w miejscowości Janowice	2021	Tak	1	Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	Gmina Lubanie	60.000,00
15	Modernizacja stadionu sportowego w Lubaniu	2022	Tak	1	Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	Gmina Lubanie	500.000,00
16	Budowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego	2020-2023	Tak	4	Ochrona środowiska, poprawa efektywności energetycznej	Gmina Lubanie	500.000,00
17	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i oświaty z wykorzystaniem OZE – 6 budynków	2022-2023	Tak	6	Ochrona środowiska, poprawa efektywności energetycznej	Gmina Lubanie	3.000.000,00

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lubanie na lata 2015 – 2023

18	Instalacje OZE dla mieszkańców gminy Lubanie	2021	Tak	1	Ochrona środowiska, poprawa efektywności energetycznej	Gmina Lubanie	2.000.000,00
19	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków 100 szt.	2020-2023	Tak	4	Poprawa infrastruktury wodno – kanalizacyjnej, ochrona środowiska	Gmina Lubanie	350.000,00
20	Modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Kucierz, budowa kolektora kanalizacji tłocznej	2020-2023	Tak	2	Zwiększenie przepustowości oczyszczalni ścieków, ochrona środowiska	Gmina Lubanie	1.500.000,00
21	Przebudowa - modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Lubanie, w miejscowościach Lubanie, Mikanowo, Probstwo Górne i Probstwo Dolne polegająca na modernizacji przepompowni ścieków PS1, PS3, PS4, PS5, PS6	2020-2021	Tak	1	Poprawa infrastruktury wodno – kanalizacyjnej, ochrona środowiska	Gmina Lubanie	750.000,00
22	Rozbudowa i doposażenie PSZOK	2020-2021	Tak	2	Poprawa infrastruktury wodno – kanalizacyjnej, ochrona środowiska	Gmina Lubanie	1.167.000,00
23	Przebudowa stacji uzdatniania wody – etap II: zakup wyposażenia SUW w Lubaniu	2020-2021	Tak	1	Poprawa infrastruktury wodno – kanalizacyjnej, ochrona środowiska	Gmina Lubanie	300.000,00
24	Budowa biologicznej oczyszczalni ścieków przy świetlicy OSP w miejscowości Ustronie	2020 -2021	Tak	1	Poprawa infrastruktury wodno – kanalizacyjnej, ochrona środowiska	Gmina Lubanie	52.500,00

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lubanie na lata 2015 – 2023

V. PLAN FINANSOWY NA LATA 2015 - 2023

Lp.	Nazwa planowanego działania	Budżet JST	Budżet państwa	Środki Unijne	Środki prywatne	Inne	Razem
1.	2.	3.	4.	5.	6.		7.
1	Przebudowa drogi gminnej Mikanowo – Dąbrówka 1,20 km	500.000,00	500.000,00 FDS	-	-	-	1.000.000,00
2	Rozbudowa drogi gminnej 190104C w miejscowości Przywieczerzyn Kolonia	431.120,00	-	-	-	218.880,00 (budżet WK-P)	650.000,00
3	Rozbudowa drogi w miejscowości Kucierz	250.000,00	-	-	-	-	250.000,00
4	Rozbudowa drogi gminnej nr 190116C w miejscowości Janowice	150.000,00	150.000,00 FDS	-	-	-	300.000,00
5	Rozbudowa drogi gminnej nr 190141C Probstwo Dolne – Mikorzyn	400.000,00	400.000,00 FDS	-	-	-	800.000,00
6	Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż Rzeki Wisły 4,00 km	180.000,00	-	1.020.000,00 RPO	-	-	1.200.000,00
7	Budowa ścieżki rowerowej przy drodze powiatowej Lubanie – Kucierz 2,00 km	112.500,00	-	637.500,00 RPO	-	-	750.000,00

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lubanie na lata 2015 – 2023

8	Budowa chodnika w miejscowości Probstwo Dolne – współudział z powiatem 0,50 km	50.000,00	-	-	-	Z materiałów budowlanych przekazanych przez powiat wrocławski	50.000,00
9	Rewitalizacja świetlicy w Janowicach	150.000,00	59.000,00	491.000,00 RPO	-	-	700.000,00
10	Rewitalizacja świetlicy Ustronie	135.000,00	50.000,00	415.000,00 RPO	-	-	600.000,00
11	Budowa świetlicy wiejskiej w Mikanowie	300.000,00	-	500.000,00 PROW	-	-	800.000,00
12	Budowa ogólnodostępnego parku rozrywki przy budownictwie mieszkaniowym	500.000,00	-	500.000,00 PROW	-	-	1.000.000,00
13	Przebudowa infrastruktury sportowo - rekreacyjnej w miejscowości Lubanie	19.080,00	-	33.380,00	-	-	52.460,00
14	Budowa placu rekreacyjno – sportowego w miejscowości Janowice	35.000,00	-	-	-	25.000,00 (budżet WK-P)	60.000,00
15	Modernizacja stadionu sportowego w Lubaniu	333.500,00	166.500,00	-	-	-	500.000,00
16	Budowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego	500.000,00	-	-	-	-	500.000,00

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lubanie na lata 2015 – 2023

17	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i oświaty z wykorzystaniem OZE – 6 budynków	450.000,00	-	2.550.000,00 RPO	-	-	3.000.000,00
18	Instalacje OZE dla mieszkańców gminy Lubanie	0,00	-	1.000.000,00 RPO	-	1.000.000,00 Wkład własny mieszkańców	2.000.000,00
19	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków 100 szt.	77.295,00	-	222.705,00 PROW	-	-	350.000,00
20	Modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Kucierz, budowa kolektora kanalizacji tłocznej	225.000,00	-	1.275.000,00 RPO	-	-	1.500.000,00
21	Przebudowa - modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Lubanie, w miejscowościach Lubanie, Mikanowo, Probstwo Górne i Probstwo Dolne polegająca na modernizacji przepompowni ścieków PS1, PS3, PS4, PS5, PS6	237.000,00	-	529.000,00 RPO	-	-	766.000,00
22	Rozbudowa i doposażenie PSZOK	334.000,00	-	833.000,00 RPO	-	-	1.167.000,00
23	Przebudowa stacji uzdatniania wody – etap II: zakup wyposażenia SUW w Lubaniu	100.000,00	-	200.000,00 RPO	-	-	300.000,00
24	Budowa biologicznej oczyszczalni ścieków przy świetlicy OSP w miejscowości Ustronie	25.500,00	-	27.000,00 PROW	-	-	52.500,00

VI. Uzasadnienie planowanych inwestycji:

1. Kształtowanie przestrzeni publicznej oraz rozbudowa miejsc sportowo – rekreacyjnych

Jednym z ważniejszych zadań w dobie rozwoju infrastruktury społecznej na obszarach wiejskich jest kształtowanie przestrzeni publicznej w taki sposób aby nadać jej witalność i różnorodność. Dobrze zorganizowana przestrzeń publiczna ma przyciągnąć różnorodnych użytkowników, zarówno pod względem rodzaju aktywności, jak i samych użytkowników.

Na terenie gminy Lubanie funkcjonuje wiele placów zabaw, siłowni zewnętrznych, czy miejsc rekreacyjnych. Jednak brak jest obiektu, który mógłby skupić w jednym miejscu zarówno dzieci, młodzież, osoby dorosłe i seniorów.

Takim miejscem może być park rozrywki zaplanowany do budowy w sąsiedztwie terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe w miejscowości Probstwo Dolne. Będzie to obiekt łączący funkcje sportowe, ogólnej rekreacji oraz aktywnego wypoczynku dla osób w różnym wieku. Zapewni atrakcje dla najmłodszych, którzy będą mogli korzystać z placu zabaw, trampolin, zjeżdżalni. Będzie miał również ofertę dla młodzieży, która będzie mogła korzystać z urządzeń do ćwiczeń sportowych, skate parku oraz ścieżek rowerowych. Nie zabraknie również miejsca do wypoczynku dla seniorów, w otoczeniu zieleni, ścieżek spacerowych, miejsc do gier i siłowni zewnętrznej.

2. Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne

Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne, jest jednym z priorytetowych zadań samorządu. Aktualnie, planuje się budowę świetlicy wiejskiej w miejscowości Mikanowo. Projekt będzie polegał na budowie

budynku świetlicy na podstawie gotowego projektu, wraz z niezbędną infrastrukturą oraz wyposażeniem.

Budynek ma być wykonany w taki sposób, aby zapewnił funkcjonalność oraz warunki socjalne, niezbędne do odbywania spotkań lokalnej społeczności oraz funkcjonujących organizacji społecznych, w tym przede wszystkim Koła Gospodyń Wiejskich. Obiekt ma być ogólnodostępny z przeznaczeniem do użytku publicznego.

Zadanie ma na celu poprawę jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie podstawowych potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi. Realizacja projektu jest niezbędna, ponieważ na terenie miejscowości nie ma obiektu z którego mogliby korzystać mieszkańcy lub który można by na ten cel zaadaptować. Natomiast gmina Lubanie posiada odpowiedni teren, na którym obiekt może powstać.

3. Drogi gminne

Ogólny stan dróg gminnych bitumicznych określić można jako pozostające w dobrym stanie technicznym. Nie mniej jednak, wiele ważnych z punktu widzenia komunikacji, odcinków dróg, pozostaje utwardzonych kamieniem wapiennym, bądź żużlem. Z uwagi na szybkie niszczenie tych dróg oraz pylenie materiału zachodzi pilna potrzeba ich modernizacji.

Dlatego niniejszy plan zakłada, że w okresie 2015 – 2023 będą budowane i przebudowywane odcinki dróg gminnych, które stanowią gminne szlaki komunikacyjne, dojazd do gospodarstw lub gruntów ornych. Mając na uwadze ograniczone możliwości finansowe gminy, jak również możliwości absorpcji środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, określonych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskiej, Samorząd Gminy

Lubanie, w pierwszej kolejności do remontu wybrał najistotniejsze drogi, z punktu widzenia potrzeb komunikacyjnych mieszkańców.

4. Budowa chodników

Nadal przy wielu odcinkach dróg gminnych i powiatowych, które charakteryzują się znacznym natężeniem ruchu, brakuje chodników. W miejscach o zwartej zabudowie oraz przy drogach uczęszczanych przez pieszych, przewidziano budowę chodników, jako podstawowego elementu segregacji ruchu pieszego od kołowego, ewidentnie wpływającego na poprawę bezpieczeństwa użytkowników drogi. Dodatkowym atutem budowy chodników jest ich wpływ na ład przestrzenny – uporządkowanie przestrzeni publicznej.

Podobnie jak w przypadku planu budowy i przebudowy dróg, w związku z ograniczonymi możliwościami finansowymi gminy, prowadzona będzie na bieżąco dodatkowa weryfikacja odcinków dróg pod względem spełniania przez nie wymogów technicznych (przede wszystkim szerokości istniejącego pasa drogowego, ale także możliwości odwodnienia drogi, istniejących rowów bądź odcinków kanalizacji deszczowej).

5. Przebudowa stacji uzdatniania wody

Zaopatrzenie w wodę na cele bytowo - gospodarcze następuje z gminnego ujęcia wody w Lubaniu, które składa się z czterech studni głębinowych i stacji uzdatniania wody zlokalizowanej w miejscowości Lubanie.

Na chwilę obecną pobór wód podziemnych odbywa się z ujęcia składającego się ze studni głębinowych Nr 1, Nr 2, Nr 3 i Nr 4 z zasobów eksploatacyjnych z utworów czwartorzędowych. Woda ze studzien pobierana jest pompami głębinowymi i poddawana jest na odżelaziacze,

następnie poddawana jest dezynfekcji i odprowadzana do dwóch terenowych zbiorników retencyjnych skąd pobierana jest pompami zainstalowanymi w stacji wodociągowej i poprzez hydrofony tłoczona do sieci wodociągowej. Zadaniem stacji uzdatniania wody jest obniżenie zawartości żelaza do maks. 0,2 mg/l Fe i manganu do 0,05 mg/l Mn, dezynfekcja wody oraz dostarczenie uzdatnionej wody do sieci wodociągowej w odpowiedniej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem.

Funkcjonujący od wielu lat gminny system zaopatrzenia w wodę wymaga gruntownej przebudowy. W pierwszej kolejności modernizacji wymaga stacja uzdatniania wody, której system technologiczny jest przestarzały, a istniejące studnie głębinowe stają się niewydolne. Powoduje to, iż w okresach wzmożonego poboru wody, występują miejscowe braki lub przerwy w dostawie.

Zaplanowane działania ze względu na koszty podzielono na dwa etapy. W pierwszym etapie zaplanowanym na rok 2020, zrealizowano modernizację stacji uzdatniania wody w zakresie budowy pompowni sieciowej wody użytkowej w miejscowości Kałęczynek. Realizacja zadania przyczyni się do ograniczenia skutków okresowych niedoborów wody poprzez zapewnienie ciągłych dostaw ze zbiornika retencyjnego w miejscowości Kałęczynek.

W drugim etapie planuje się kompleksową modernizację stacji uzdatniania wody, w tym przede wszystkim system technologii uzdatniania wody, automatykę, instalacje, pompy hydroforowe oraz modernizację studni głębinowych.

6. Modernizacja oczyszczalni oraz budowa sieci kanalizacyjnej

Gmina Lubanie, ze względu na słabo rozwiniętą sieć kanalizacji sanitarnej, charakteryzuje się niskim udziałem mieszkańców korzystających ze

zbiorowego systemu odprowadzania ścieków (37,2 %) w stosunku do gmin ościennych (Włocławek 92,2 %, Brześć Kuj. 45,6, Fabianki 40,6% - dane MOF Włocławek 2012). W związku z tym jednym z priorytetowych zadań gminy Lubanie jest rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz modernizacja oczyszczalni ścieków.

Przewiduje się modernizację istniejącej oczyszczalni ścieków w miejscowości Kucierz w zakresie zwiększenia mocy przerobowych oraz budowę odcinka kanalizacji tłocznej od przepompowni P1 do oczyszczalni ścieków (około 3 km), mającego zwiększyć przepustowość tego odcinka, w związku ze zwiększeniem liczby użytkowników. Modernizacja oczyszczalni ścieków będzie polegała na jej rozbudowie, w celu zwiększenia mocy przerobowych, co przełoży się na jej przepustowość i umożliwi neutralizację większej ilości ścieków. Natomiast budowa dodatkowego odcinka kanalizacji tłocznej polegać będzie na położeniu przewodu tłoczego fi 200 mm od ostatniej przepompowni (P1) do oczyszczalni ścieków, w celu umożliwienia przesyłu większej ilości ścieków.

Ponadto, w związku z rozwojem budownictwa mieszkaniowego, zachodzi konieczność objęcia terenów o gęstej zabudowie mieszkalnej, systemem zbiorowego odprowadzania ścieków, co przyczyni się do ograniczenia ilości szamb. Ponadto realizacja projektu przyczyni się do poprawy stanu środowiska przyrodniczego, w szczególności poprawie ulegnie stan chemiczny i ekologiczny wód, w wyniku ograniczania ilości odprowadzanych nieczystości.

Projekt będzie realizowany na terenach o znacznej koncentracji zabudowy mieszkaniowej oraz terenach przeznaczonych pod budownictwo. Zakres rzeczowy będzie obejmował budowę zbiorczego kolektora kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami do poszczególnych nieruchomości oraz

niezbędnymi przepompowniami i kanalizacją tłoczną z włączeniem w istniejącą sieć kanalizacyjną.

7. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków

Projekt będzie realizowany na terenach o rozproszonej zabudowie oraz gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest ekonomicznie niezasadna, ze względu na duży koszt budowy w stosunku do liczby mieszkańców, którzy mogliby być objęci zbiorowym systemem odprowadzania ścieków. Będzie obejmował również obiekty użyteczności publicznej, w tym budynek świetlicy Ochotniczej Straży Pożarnej w Ustroniu. W takich miejscach przewiduje się budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Jest to rozwiązanie charakteryzujące się niskimi kosztami eksploatacji, przyczynią się do ograniczenia ilości szamb, co przekłada się na zmniejszenie zagrożenia przedostawania się ścieków do gruntu. Ponadto realizacja projektu poprawi stan środowiska przyrodniczego, w szczególności poprawie ulegnie stan chemiczny i ekologiczny wód, w wyniku ograniczania ilości odprowadzanych nieczystości.

8. Budowa mieszkań socjalnych

Stosownie do zapisów ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, zadaniem własnym gminy jest tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej, w szczególności zapewnienia lokali socjalnych i zamiennych w wypadkach przewidzianych w ustawie a także zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach. Uwzględniając zawarte w ustawie regulacje oraz mając na względzie nawarstwiający się problem braku lokali socjalnych w celu

realizacji wyroków eksmisyjnych jak również zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych osób o bardzo niskich dochodach, w najbliższych latach priorytetowym zadaniem gminy będzie powiększenie zasobu mieszkań socjalnych poprzez adaptację istniejących budynków lub budowę nowych.